

Міністерство культури та інформаційної політики України
Національна бібліотека України для дітей

**Літературні смаколики
для дітей від
Юрія Винничука**

Київ — 2022

Міністерство культури та інформаційної політики України
Національна бібліотека України для дітей

Літературні смаколики
для дітей від
Юрія Винничука

Інформаційний список та матеріали для
проведення заходів з нагоди 70-річчя від
дня народження українського письменника,
перекладача, журналіста Ю.П. Винничука

Київ – 2022

УДК 016:82

Л 64

Відповідальна за випуск А. Гордієнко
Укладач І. Чеховська
Літературний редактор О. Кадькаленко

Літературні смаколики для дітей від Юрія Винничука :
інформ. список та матеріали для проведення заходів з нагоди 70-річчя від дня народж. укр. письменника, перекладача, журналіста Ю. П. Винничука / Нац. б-ка України для дітей ; уклад. І. Чеховська ; ред. О. Кадькаленко. — Київ : НБУ для дітей, 2022. — 68 с.

Видання вміщує біографічну довідку, список літератури та ресурсів мережі Інтернет про життєвий та творчий шлях українського письменника, список матеріалів до вивчення творчості Ю. Винничука у школі, крилаті вислови митця, а також тест, кросворд, присвячені його творчості.

© Національна бібліотека України для дітей

«Кращий спосіб навчитися писати – читати хороших письменників».

Чарльз Буковскі,

американський письменник

Постать Юрія Винничука у сучасній українській літературі є досить помітною та знаковою, його творчий доробок – значний та різноманітний. Це не лише авторські збірки малої прози, повісті й романи, а й укладені та відредаговані антології української романтичної і готичної фантастики, казок, краєзнавчих книг, збірки поезій маловідомих та невідомих поетів періоду Розстріляного Відродження тощо. Він дорослий і дитячий письменник, поет, перекладач, актор, журналіст, ре-

---

дактор. Сам митець зазначає, що на формування його письменницького стилю впливали більше не українські письменники, а українські перекладачі зарубіжної літератури. Саме тому індивідуальний стиль Юрія Винничука як літератора створювався під впливом зарубіжної літератури: американської, французької, польської. Як зазначають літературознавці Т. Кохановська та М. Назаренко: «Винничук – взагалі фігура настільки багатогранна, що може вважатися «сам-собі-літоб'єднанням».

Народився письменник 18 березня 1952 року у Станіславові (нині місто Івано-Франківськ) у сім'ї лікаря та інженера-економіста. Батьки письменника родом із Тернопільщини. Майбутнього письменника назвали на честь дядька, рідного брата мами, Юрія Сапіги, члена молодіжної ОУН, якого 1941 року вбили чекісти. Про діда письменника Лук'яна Сапігу та його брата є інформація в «Літописі УПА».

Батько за освітою був медиком і трудився в обласній лікарні. Мама закінчила торговельно-економічний університет і працювала на базі. Вони були заможними, але кар'єри зробити не могли, бо задля цього потрібно було вступити в партію, а батьки мали родичів в УПА. Тата письменника засудили, і Юрій з мамою ходили в тюрму його провідувати. Це один із найболючіших спогадів дитинства літератора.

Ще змалку майбутній письменник захоплювався літературою, часто відвідував міські бібліотеки. Як згадує

Юрій Винничук: «Я був записаний до різних бібліотек – і серед них була бібліотека видань іноземними мовами. Завдяки цим виданням я знав американських, латиноамериканських і європейських письменників ще до появи російських перекладів. Саме тому я вивчив іноземні мови – я ж ніколи слов'янських мов спеціально не вчив. Але вперто читав, про значення якихось слів лише здогадувався. З часом нахапався їх так, що тепер на всіх слов'янських мовах можу читати».

У п'ятому класі майбутній письменник почав писати вірші. Тоді ж з метою конспірації вигадав арканумську мову, якою записував твори, що могли йому принести неприємності. Саме захоплення літературою привело Юрія Винничука на філологічний факультет Прикарпатського університету імені Василя Стефаника, в якому він навчався у 1969-1973 роках. По закінченні отримав диплом вчителя української мови та літератури.

Під час навчання в університеті Юрій Винничук почав випробовувати себе в літературі. Публікуватися почав ще у 1971-1973 роках. Згодом працював у газеті «Прикарпатська Правда». У той час ним зацікавилися представники КДБ, які 4 квітня 1974 року здійснили обшук у помешканні письменника з надією знайти антирадянські твори. Після обшуку Юрій Павлович переїхав у Львів, де постійно ходив із валізою власних рукописних творів, які могли викликати хоча

б найменшу підозру. Через це й отримав прізвисько «Юрко-чемодан». У Львові працював вантажником, художником-оформлювачем. Пізніше почав писати літературні статті у різні газети та журнали.

У двадцятип'ятирічному віці проходив військову службу в армії, працював у штабі. 1978 року написав поему «Арканум» та оповідання «Ги-ги-ги», чим знову ж таки привернув увагу працівників Комітету державної безпеки, які вбачали в цих творах глибокий підтекст із критикою радянської влади.

Також у сімдесятих роках Ю. Винничук писав поезію, що вийшла друком лише через два десятиліття. Перша збірка отримала назву «Відображення». Вона побачила світ у 1990 році. Рівно через двадцять років, у 2010, надрукували другу збірку поезії – «Передчуття осені». І хоча ці твори вийшли друком значно пізніше, написані вони були ще до 1993-го року. Оскільки автор мав глибоке переконання, що поезією мають займатися люди молоді, то перейшов до прози.

Уже з 1984 року почали з'являтися критичні статті та переклади Винничука практично в усіх українських часописах. У 1985 році письменник здав до видавництва «Радянський письменник» збірку прози, що вийшла друком лише 1991 року у серії «Перша книжка прозаїка» під назвою «Спалах». До книги молодого прозаїка увійшли твори, що за своїм жанром належать до пригод та фантастики. Оповіданням письменника, що вміще-

---

ні у цій збірці, притаманні складні взаємостосунки між людьми, переплетіння реальності й фантастики, пошук моральності в людині. Більшість дебютних публікацій – це спроба автора осмислити поки що неширокий-неглибокий досвід власного дорослого буття. У збірці «Спалах» ніби й немає автобіографічних мотивів (хіба що у двох спогадах-образках із дитинства), це радше збірка рефлексій на класичні твори. У цій книзі містяться зернятка усіх майбутніх сюжетних знахідок письменника.

У 1987 році Ю. Винничук організував естрадну групу «Не журисть!», з якою гастролював і для якої писав пісні та сценарії. Також брав участь у цьому ж театрі і як комедійний актор та гастролював із ним по всьому світу.

1990 року покинув театр і разом зі Стефком Оробцем створили «Кабарет Юрця і Стефця». Кабаретні замальовки Винничука ставилися також на сцені молодіжного фестивалю «Вивих», що проходив двічі – у 1990 та 1992 роках. Упродовж наступних років митець працював редактором багатьох газет, які виходили у Львові й мали великий попит, бо торкалися актуальних питань культурного й політичного життя. Зокрема, у 1991-1994 роках Юрій Винничук працював редактором відділу містики та сенсацій газети «Post-Поступ», у якій вперше було надруковано його роман «Житіє гаремное». Окремою книгою «Житіє гаремное» вийшло друком лише у 1996 році. З 1997 року він редактор газети «Поступ» та член Асоціації українських письмен-

---

ників. З 1998 щотижня до цієї газети пише різні суспільно-політичні дописи, за які у 1999 році отримав титул «Галицький лицар» та завдяки яким мусив пережити дванадцять судових процесів. З 2006 і до 2018 року працював на посаді головного редактора відновленої газети «Post-Поступ».

Юрій Винничук — одна з наймасштабніших постатей сучасного українського літературного процесу: блискучий письменник, перекладач, упорядник, актор, редактор, колумніст, містифікатор. Часто друкувався під псевдонімами: Юзьо Обсерватор, Ярина Джурик, Ван Ян Мен, Макс Гамбургер, Ізидор Павв, Тиберія Шпака, Лизунчак, Рома Попелюк. Його твори перекладено 15 мовами світу: англійською, німецькою, французькою, хорватською, польською, болгарською, сербською, білоруською, японською, китайською і навіть мовою есперанто. Чимало з них відзначені престижними літературними нагородами. Так, 2005 року автор стає переможцем Всеукраїнського рейтингу «Книжка року» у номінації «Дитяче свято» за казку «Історія одного поросятка». Цього ж року отримує премію «Книга року ВВС» за кращу українську книгу – «Весняні ігри в осінніх садах», а у 2012 році – за роман «Танго смерті». У 2009 році письменник стає переможцем Всеукраїнського рейтингу «Книжка року» у номінації «Красне письменство» за переклад книги з чеської мови Богуміла Грабала «Я обслуговував англійського короля». У

2012 році письменник здобуває літературну відзнаку «Золотий письменник України», що вручає Міжнародний Благодійний Фонд «Мистецька Скарбниця» прозаїкам-романістам, які отримали широке визнання читачів та видали свої твори у форматі паперової книжки сукупним накладом понад 100 тисяч примірників. За казками Ю. Винничука знято мультфільми «Історія одного Поросятка», «Як метелик вивчав життя», «Лежень». Письменник також є автором багатьох перекладів з англійської, кельтської, валлійської, чеської та інших слов'янських мов.

«В кожному з героїв є якась часточка мене самого, мої підсвідомі думки і фантазії».

Юрій Винничук

Нині вивчення художньої прози Ю. Винничука як складника українського літературного процесу XXI століття є важливим і досить яскравим явищем нашого часу. Розвиток його авторського стилю можна окреслити як такий, що розвивається від готичних (таємничість, типова образність, гротеск), романтичних (пошук ідеального кохання, двосвіття) та ранньомодерних (бурлеск, епатаж, пародія) засновків до стилізацій та містифікацій цілком постмодерного світогляду. Письменник творить літературний текст, варіюючи його звучання від бурлескного до романтично-піднесено-

---

го, вдається до автокоментування, змішує прийоми й ходи інтелектуальної та масової літератури. Творчість автора постійно балансує на межі художнього письма й публіцистики, есеїстичного викладу бібліографічних і краєзнавчих розвідок.

Особливе місце у творчості Ю. Винничука посідає дитяча література. Провідним жанром письменника у сучасній прозі для дітей є літературна казка. Фахівці вважають особливостями поетики літературної казки авторства Юрія Винничука розважальність, здатність здивувати та вразити читачів. Казкові персонажі є носіями певних характерних рис: позитивних чи негативних. Вони перебувають в опозиції, утілюючи таким чином протиборство Добра і Зла. Сам автор каже, що писати для дитвори його надихає насамперед творчість Ганса Крістіана Андерсена. Його творами зачитуються маленькі шанувальники літератури вже не один рік. Часто письменник поєднує казку з іншими жанрами літератури – це повість-казка «Місце для дракона», фантастична казка «Літопис від равлика» та збірка казок «Чеберяйчики Гопля та Піпля». Сюжети казкових творів здебільшого оригінальні або частково запозичені, наприклад, з української міфології – «Чеберяйчики Гопля і Піпля». Характерною особливістю казок письменника є своєрідне переплетення героїчних мотивів («Історія одного поросятка», «Лежень») та фантастичних («Балакуче яблучко та інші історії», «Метелик ви-

---

вчає життя», «Перекладенець») із повсякденними. Мотив подорожі в літературній казці письменника часто набуває символічного значення ініціації – посвячення героя в таємниці «чужого» світу: світу тварин, світу рослин, Закрайсвіття, усвідомлення своєї причетності до «чужого» простору та спостереження змін, що відбуваються з персонажем унаслідок такої взаємодії. Для сюжетного хронотопу більшості казок Юрія Винничука властивий динамізм, ущільнення часу.

У 2005 році окремою книгою видано казку «Історія одного поросятка» з яскравими та цікавими ілюстраціями О. Петренка-Заневського, що здобула III-тю премію Всеукраїнського рейтингу «Книжка року» у номінації «Дитяче свято». У 2015 році цю книгу перевидали уже з ілюстраціями Костя Лавра. І саме з його ілюстраціями цей твір був уже двічі виданий в Парижі. У казці розповідається про неймовірно спритне Поросятко, яке розвалило королівський палац, перемогло лютих розбійників, а потім стало капітаном піратського корабля! Ну як після цього французький король міг втриматися, щоб не запропонувати йому руку і серце своєї доньки?

Тому нема нічого дивного, що цю казку вже полюбили діти у Франції, а в Україні було знято ще й мультфільм.

У 2008 року вийшла друком книга «Гопля і Піпля» для наймолодшого читача про неймовірні пригоди двох зайчиків-чеберайчиків Гоплю та Піплю. У виданні зібрано одинадцять історій із життя казкових

героїв та їхніх друзів. Хто ж такі чеберайчики? Письменник пояснює читачам: «Це такі маленькі казкові істоти, які колись мешкали у лісах і полях та скидались на зайчиків. Пам'ятаєте пісеньку про зайчика, який ніжкою чеберяє? Улюбленим заняттям чеберайчиків було так само чеберяти ніжками. Саме ніжками, а не лапками, бо ходять чеберайчики не на чотирьох як зайці, а на двох, як люди, хоча вони й кудлаті. У них великі очі, які вночі світяться, і гладенькі рожеві животики, які вони любляють чухати». Жили чеберайчики у полях і бавилися у хованки на стерні. Та згодом люди витіснили чеберайчиків, і вони переселилися у непрохідні дрімучі ліси та гори. Говорячи дорослою мовою, Гопля — логіст, реаліст і справжній товариш, який рятує Піплю то від холоду, то від сорому. Натомість Пі-

---

пля — мрійник та фантаст, таких ще називають романтиками. Однак різні характери не заважають їм бути нерозлучними друзями. Поруч із чеберяйчиками в лісі живуть гаївки — малюсінькі дівчатка і хлопчики з прозорими крильцями, які пурхають поміж квітів. Також козарики або дрібнолюдьки, а ще пані Гусялапка, яка має свій транспорт — Літаючу Сковорідку, родина водяничків Брекекекс, дідусь, який захотів когось полякати і натрапив на справжню дівчинку, яка прийняла його за... утікача з Кульпаркова. Кожна з історій розповідає про життя-буття героїв, їхні знайомства з іншими, не менш казковими героями, святкування, готування перекладання, непорозуміння з граматиною, і навпаки — порозуміння з «супер-мега-експрес-Равлик-поштою». Ця книга насичена добрим гумором, відчуттям поваги казкових персонажів один до одного, маленькими філософськими роздумами та веселими діалогами. Загалом кожна історія тішить пригодою, ненавмисно навчає благородності, доводить, що навіть серед асфальту сучасного міста є місце казці. Фантастичне оформлення книги, яке здійснила львівська художниця Олена Микула, лише підкреслює особливість цієї книги — малюнки ніби запрошують до читання. Казка «Метелик вивчає життя» — це п'ята книжка із серії про веселі пригоди Гоплі та Піплі, у якій ми потрапляємо в чарівну країну Вирій. Саме там мешкають нерозлучні друзі Гопля і Піпля. Автор детально описує їхні пригоди, майстерно

використовуючи основні закони жанру сучасної літературної казки. Одного дня у садок, де сиділи друзі, залетів великий вишневий метелик. Гопля і Піпля довідалися, що це метелик-одноденка... Чеберяйчики дуже збентежилися цією новиною: адже за такий короткий час Метелик аж ніяк не встигне

вивчити життя! Безліччю запитань Метелик налякав і чеберяйчиків, і навіть розумника Равлика, який умів собі давати раду з найскладнішими речами (адже саме Равлик просить, щоб прибула пані Гусялапка з «Атласом всіх на світі метеликів»). Ця казка має цікаву й несподівану розв'язку – Равлик і пані Гусялапка за допомогою «Атласу всіх на світі метеликів» з'ясували, що Метелик, який прилетів у їхній сад, насправді справжній Адмірал, а не метелик-одноденка. Письменник акцентує увагу у казці на таких істинах, як мудрість, виваженість, відповідальність за свої вчинки. За мотивом цієї казки 1997 року знято мультфільм.

У 2016 році окремою книгою вийшла казка «Лежень» з ілюстраціями художниці Валентини Серцевої, які передають особливий колорит пригоди, костюми та ар-

хітектуру Західної України в стародавні часи. Саме ця книга увійшла до короткого списку «Дитячої Книги року ВВС-2016». У книзі розповідається про Страхи, які завелися в одному замку. Що тільки не робив король, але нічого вдіяти не міг – Страхіття нікуди не тікали і постійно завдавали клопоту мешканцям

замку. Вигнати чудовиськ зголосився хлопець, якого називали Лежнем, бо він весь час лежав. За свій подвиг він попросив лише одне – аби його весь час годували варениками, так він їх полюбляв. За мотивами цієї казки (вперше була опублікована у збірнику «Львівські казки») у 2013 році також знято мультфільм.

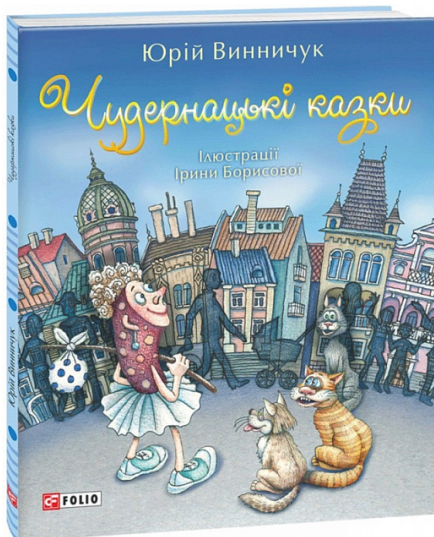

Збірка «Казки зі Львова», що вийшла друком 2017 року, кличе у мандрівку дахами львівських будинків, прогулятися вузькими вуличками міста, поспілкуватися з добрими й злими духами у вирі казкових історій... На сторінках збірки можна побачити, як оживають легенди старого

міста та взяти участь у пригодах, які можуть чекати на будь-кого в маленьких львівських двориках, серед шуму на бруківці та на дахах біля норовливих коминів. Читачі дізнаються, що таке справжнє львівське радіо та поспілюються з поважним шпаком Діонизієм, якого можна вважати символом казкового Львова. Юрій Винничук дібрав незвичайних казкових героїв. Особливо цікавим є його опис камінів, яким притаманні людські емоції та почуття. Вони спілкуються між собою за допомогою диму і можуть ображатися або радіти, виявляючи свій непростий характер. Цікаві й таємничі львів'яни, які зустрічаються в книзі «Казки зі Львова», заряджають позитивом та надзвичайною креативністю, зачаровують доброю душею та відданістю традиціям своєї маленької батьківщини. Казки збірки написані надзвичайно красивою мовою – затишною та співучою, з великою кількістю образних порівнянь, метафор та влучних епітетів. Здається, ніби ти сам опиняєшся у центрі подій.

Також у 2017 році у Харкові побачили світ ще дві збірки за авторства Ю. Винничука «Чудернацькі казки» та «Казки веселі і сумні». Кумедні герої цих веселих казок оживають завдяки чудовим ілюстраціям художниці Ірини Борисової, яка нині мешкає у США. Казки першої збірки розповідають дошкільнятам про те, як мандрівна Ковбаска упоралася зі злою Відьмою, про ніколи не існуючого пана Таляпса, який любив ходи-

ти по калюжах і робити ногами «таляпс, таляпс!», про мешканців мармуляди — Жовтого Марамульда та маленьких Марамульок, а також про пана Зюм-зюма, що нібито мав синє волосся і кучеряві очі й ніяк не міг потрапити до власної хати... До другої збірки увійшли три казки: «Будиночок № 7», «Три жучки» та «Шлюбні оголошення Кротика». З їхнього сюжету маленькі читачі дізнаються про те, як у грозу заблукали семеро братів-слимаків, як маленький жучок врятував життя в'язню, і як один кротик вирішив одружитися, і що із цього вийшло. Цікаві історії написані простою мовою, а кольорові колоритні малюнки гарно доповнюють зміст твору та прикрашають собою видання.

Казка «Цукровий Півник», що побачила світ у видавництві «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА» 2018 року, а також «Історія одного поросятка» – це дві вершинні казки Юрія

Винничука, які зробили б честь будь-якій із світових літератур. Художнє оформлення книги створив улюблений ілюстратор української малечі Кость Лавро. Не зважаючи на солодку назву книги, ця історія вийшла зовсім не цукрова. Вона нагадує за настроєм твори Ганса Крістіана Андерсена, наприклад, казку «Стійкий олов'яний солдатик». Головний герой, Цукровий Півник, кидає виклик тим, хто вважав його несмачним та малокорисним. Він сміливо тікає з вітрини крамниці, але життя не дуже щедро винагороджує його щире героїство. Півник через наївність опиняється у лівці мишей, знайомиться із скептиком котом, а коли нарешті потрапляє до рук хлопчика, який дуже хотів придбати його у кондитерській, не знаходить щастя. Ця філософська казка може викликати співчуття та повагу до головного персонажу, що сприятиме духовному розвитку юних читачів.

А ось у веселій книзі «Мандрівний будиночок», що надрукована 2019 року в серії «Дитячий світ» видавництва «Фоліо», на дітвора чекають захопливі пригоди будиночка: як ним заволоділи привиди, в який спосіб

він звільнився, хто в ньому оселився. Видання приваблює малюнками Ірини Борисової, яка прекрасно ілюструвала й інші дитячі твори письменника.

Усі дитячі твори Юрія Винничука багатогранні, проникнуті фантастикою й пригодами. Водночас вони сповнені глибоких філософських роздумів про сенс людського життя, свободу та дружбу.

***«Одні книги змушують нас мріяти,
інші занурюють у дійсність,
але всі вони пройняті найголовнішим
для автора – щирістю».***

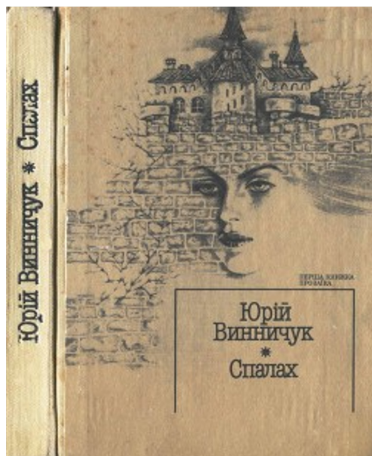
Паоло Коельйо,
бразильський письменник

Справжній успіх принесло Юрію Винничуку звернення до великої прози. Його численні оповідання, повісті, а особливо романи – «Діви ночі» (1991), «Танго смерті» (2012), «Аптекарь» (2015), «Цензор снів» (2016), «Лютеція» (2017), «Нічний репортер» (2019) – захопливі та драматичні, позначені неабиякою майстерністю і глибоким знанням матеріалу, мають величезну популярність і любов читачів.

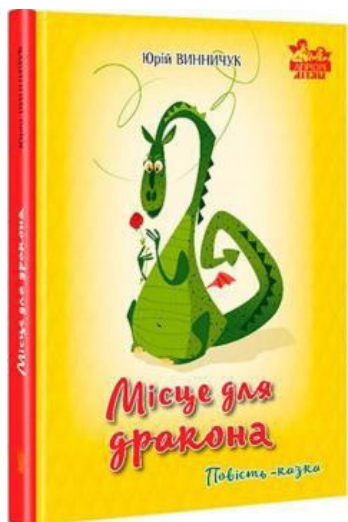
З огляду на розвиток української літератури письменник у своїй творчості використовує досить широкий спектр жанрів і засобів для моделювання тематики й проблематики своїх творів. Прикладом можуть

стати твори, що вперше вийшли друком у збірці «Спалах» у 1990 році. Так, у повісті «Королевич-машкара» діють не тільки реальні герої, але й добрі та лихі чарівниці, відбуваються несподівані перетворення на фоні звичайного, буденного життя. Події повісті «Місце для дракона» переносять читачів у

Галичину часів середньовіччя. Саме тут дійсність та казка тісно переплелися довкола головних героїв – люботинського князя, пустельника, лицаря Лавріна і... доброзичливого дракона. Це напрочуд дивна історія, у якій усе навпаки: дракон на ім'я Грицько – це не лютий і кровожерливий хижак, а добрий травоїдний мрійник

та романтик, натомість лицарі на чолі з володарем королівства – підступні та боязливі. Дракон тішиться метеликами, пише вірші та читає Біблію. Біля його печери милують око доглянуті клумбочки мальв, а своє полум'яне дихання він спрямовує тільки вгору, аби не нищити природу. Він не їсть м'яса і не хоче нікого вбивати. Але традиції ніхто не

відміняв, і ці традиції зобов'язують знищити дракона. Добро і зло міняються масками – люди стали драконами, а Грицько-дракон більше людина, ніж самі люди. На жаль, у жорстокому світі людей він приречений на загибель, бо «нетутешній». Але його коротке життя, його поезія і самопожертва не даремні, бо врешті-решт засіяні ним зерна добра й любові проростають у людських серцях, і світ стає кращим. У цій повісті автор вдало поєднав смішне та страшне, талановито представив чимало цікавих персонажів. Усі вони виразні, оригінальні, переконливі. Повість користується попитом у читачів і не раз перевидавалася окремими книгами у різних видавництвах і у різні роки.

Творчість Ю. Винничука проникнута нереальними та містичними історіями. Прикладом є оповідання «Літопис від равлика», у якому представлено вивернуту основу оповідання «Перевтілення» Франца Кафки. З перших рядків твору читач опиняється перед загадковою історією, розкриття якої дізнаємось у фіналі. Перетворення людини на равлика цілком фантастичне, передане головним героєм, який і сам невдовзі стане равликом: «Коли повертається спиною – бачу маленький горбик. Цей горбик ще буде рости». Якщо у класика матеріалізуються підсвідомі потяги персонажа, то у героя Винничука – цілком осмислене бажання перевтілитися. Син равлика бачить себе збоку та часто вдивляється в ріку, прагне себе ідентифікувати : «... я

все рiшучiше схияюся до того, що равлики бiльше цивiлiзованi, анiж ми, i, мабуть, невдовзi я прийму пропозицiю мого батька, тим бiльше, що я увiйшов у них до шкiльної програми. I тим бiльше, що на моїй спинi вже починає проростати елегантний i дуже симпатичний горбик». Горб, який з'являється на його спинi, символiзує проблеми, що з'являються на його шляху, це думки, якi впливають на його душевний стан. Людина в сучасному свiтi зазнає постiйних стресiв, вони ховаються вiд проблем, як равлики. Саме жорстокiсть свiту з його непередбаченими обставинами змальовує нам Ю. Винничук.

Письменник вдало поєднує у своїй творчостi iронiю та пародiю, порушуючи серйознi життєвi питання. Наприклад, в оповiданнi «Приблуда» митець акцентує увагу на проблемах соцiальних, загальнолюдських. У ньому письменник висвiтлив кiлька важливих проблем: фiлософську та морально-етичну. Автор зобразив два протилежнi полюси: добро i зло, перший з яких уособлює Исус, а другу – сучаснi люди та їхнi дiти, якi здатнi на вбивство. В основi сюжету покладено альянс на несправедливе вбивство Исуса Христа. Людство у ХХI столiттi повторює тi ж самi помилки, що й двi тисячi рокiв тому чинили iудеї, зовсiм не помічаючи того. Уже на самому початку оповiдання виникає соцiальний конфлiкт: поява незнайомого чоловiка в маленькому мiстечку, де всi знають один одного, сприй-

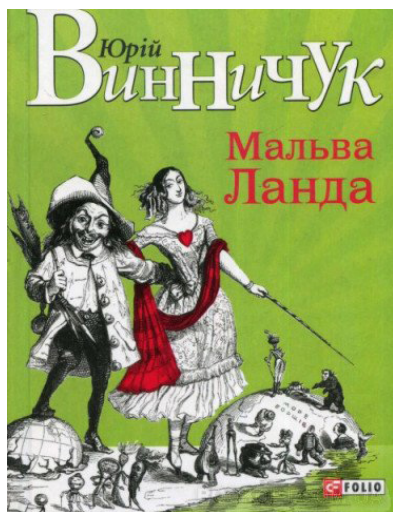

мається ворожо. Усі насторожено ставляться до нього, навіть маленьким дітям він був не до вподоби.

Окремою сторінкою в літературному доробку Юрія Винничука є літературні містифікації. Саме завдяки таким містифікаціям письменник став відомим у 1980-х роках. Суть полягає в тому, що автор покладається на першоджерело чи на іншого автора, якого насправді ніколи не існувало – це просто вигадка. Такий літературний прийом Юрій Винничук запозичив у американського письменника Кліфорда Ірвінга. Згодом письменник описав це як «намагання дати ляпаса тодішній системі, тобто створити своєрідний протест». Знаковою у творчості Винничука є літературна містифікація про знищення Києва військами Батия 1240 року, що нібито було описано середньовічним ірландським поетом Ріанґабаром, який був свідком тих подій та описав їх у вірші-ламентациї «Плач над градом Кия». І вірш, і «середньовічного ірландського поета Ріанґабара» Юрій Винничук вигадав. Він опублікував свій «переклад вірша» з ірландської мови спочатку в газеті «Літературна Україна» (1982), а потім у журналі «Жовтень» (1984, № 9). Містифікація виявилася настільки переконливою, що 1990 року згадка про Ріанґабара та його текст (як правдиву пам'ятку) потрапила до статті «Ірландська література» в Українській літературній енциклопедії. Ще одна містифікація від Винничука – акровірш «Пісня світова» Анни Любовичівни, який

він теж опублікував як знайдений текст XVII століття. Винничук вперше опублікував свій «переклад» із польської мови в антології «Пісні Купідона: любовна поезія на Україні XVI – поч. XIX ст.» (1984). Згодом цей вигаданий твір було включено до третього тому хрестоматії української літератури «Слово многоцінне», виданої у 2006 році. Оскільки жоден науковець не запідозрив містифікації, згодом письменник сам зізнався, що ці твори вигадані. Елементи містифікації також присутні в інших творах автора: «Житіє гаремное», «Мальва Ланда», «Танго смерті» тощо. На початку 1990-х років Олександр Кривенко (на той час працював головним редактором часопису «Post-Поступ») звернувся до Винничука із пропозицією створити скандальну публікацію задля збільшення зацікавленості серед читачів. Винничук вирішив опублікувати «справжні» щоден-

ники Роксолани під назвою «Житіє гаремное». Автор вигдав цілу історію, як йому вдалося віднайти щоденники турецької наложниці, а згодом і дружини шаха, і «описав життя Роксолани у гаремі». У романі «Мальва Ланда» помітна нерозвинена містифікація, оскільки головна героїня могла вважатися про-

---

тотипом російської радянської правозахисниці та члена Гельсінської групи Мальви Нойєвни Ланді. Окрім того, коли героїня роману видавала свою збірку поезій, її редактором став Остап Грицай, справжній український письменник та перекладач. Цей роман Юрій Винничук написав ще у 1992 році, але тоді була криза, і неможливо було щось надрукувати. Тільки наприкінці 1990-х років уривки з роману вийшли друком у журналі «Сучасність». Значний за розміром й багатий на літературні досягнення роман став квінтесенцією безмежної фантазії письменника, його сміливого гумору. Цей твір насичений дивовижними персонажами, сюрреалістичними мареннями та хвилюючими поворотами сюжету. Дія його відбувається на фантазійній сміттярці, яка населена симпатичними потворами – клаками, жарівляками, дротяними удавами, привидами, русалками; там є Море Борщів і подають каву по-сміттярському... Написаний на початку 1990-х, цей роман видався на диво сучасним. Ось рядки з нього: «... Свобода, за яку не пролили жодної краплі крові, не має вартості. Її не можна оцінити. – Чи мало крові пролили досі? – спитав князь. – Ту кров пролили інші покоління... Потрібна свіжа кров... Війна очищуюча і об'єднуюча, війна, як дощ після посухи, скропить націю кров'ю і злітує її в один міцний кулак. Схід і Захід повинні стати одним цілим...». Чи міг хтось уявити, що ці слова виявляться пророчими? Цей фантасмаго-

---

ричний роман – сатира на українське суспільство. Оця сміттярка – це ціла цивілізація, де живуть фантастичні істоти і люди, відбуваються дивні події. 2008 року роман «Мальва Ланда» став лауреатом Десятого форуму видавців у Львові.

Письменник у своїх творах також звертається до автобіографічних спогадів. Це романи «Груші в тісті» та «Весняні ігри в осінніх садах», останній з яких став переможцем рейтингу «Книга року ВВС» у 2005 році. Це, мабуть, найбільш скандальний переможець книжкового конкурсу за всю його історію. «Весняні ігри в осінніх садах» – глибоко інтимний і відвертий твір, в якому зі зворушливою проникливістю постають одвічні проблеми Любові й Смерті. Тема кохання і пристрасті посідає тут провідне місце. Але поява ще однієї героїні – Мар’яни і несподіваний фінал

змушують читача поглянути на роман з іншого кута зору. «Груші в тісті» – збірка автобіографічних оповідань, що неодноразово видавалася і завжди мала великий успіх. Вперше вийшла друком у 2010 році у видавництві «Піраміда». У своїх оповіданнях автор розповідає про Львів кінця 1970-х – початку

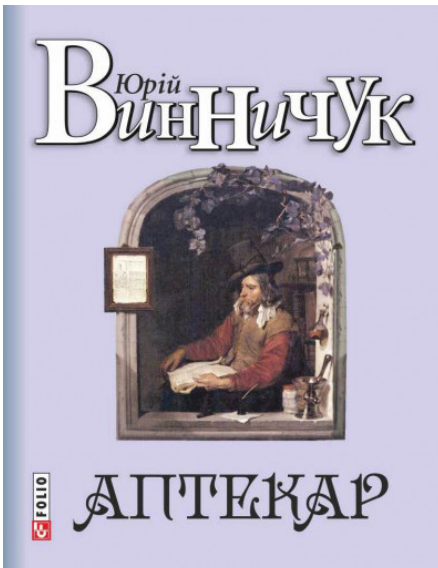
1980-х років, тобто про свою молодість. Він змальовує різноманітні пригоди, душевні розмови з друзями, неприємності та авантюри, в які потрапляв сам. Манера творчості Винничука поєднує в собі дві складові – барвисту мову з галицьким діалектом і тонкий, дотепний гумор, що проходить червоною ниткою крізь кожне оповідання. Мандруючи своїми спогадами, письменник одночасно може бути і безтурботно веселим, і глибоко замисленим, і рішучим, і чутливим.

2012 року світ побачив роман «Танго смерті», який приніс авторові другу літературну перемогу «Книга року ВВС». Події у цьому романі розгортаються у двох сюжетних зрізах: у довоєнному Львові та під час Другої світової війни четверо друзів – українець, поляк, німець і єврей, батьки яких були бійцями армії УНР і загинули 1921 року під Базаром, – переживають різноманітні пригоди, закохуються, воюють, але за будь-яких катаклізмів не зраджують дружби. Паралельно у наші дні відбуваються інші події з іншими героями, і не лише у Львові, а й у Туреччині. Обидві сюжетні лінії сходяться до купи у несподіваному фіналі. За переклад роману польською мовою 2019 року Винничук от-

римав польську літературну нагорода Angelus.

Події роману Юрія Винничука «Аптекарь» (2015) відбуваються у 1646-1648 роках спочатку у Венеційській республіці, а далі – у Львові. Історичне тло вміло використане для захопливої гри в дійсне-недійсне, де історичні персонажі співіснують із вигаданими, а їхні складні стосунки формуються у любовні трикутники, фантазійні описи звучать, як реальні. Ця книга поєднує у собі метафоричність і гострий сюжет, хоча окремі натяки й алюзії єднають його з «Танго смерті». Як продовження роману «Аптекарь» 2018 року з'являється роман «Сестри крові». Події цього твору розвиваються в Іданську на українському корсарському кораблі «Стрибог», який полює на іспанські галеони, та звичайно у Львові. Діють у ньому здебільшого ті самі герої, що

і в романі «Аптекарь», хоча з'явилися й нові. В «Аптекарі» головним героєм був лікар Лукаш Гулевич, а тут – Юліана, яка переодяглася на хлопця Лоренцо, щоб помститися вбивцям своєї сестри. Інтриги сюжету додає прибуття у Львів іспанського принца Хуана, який наймає козаків для здобуття трону. Поєдинки, мор-

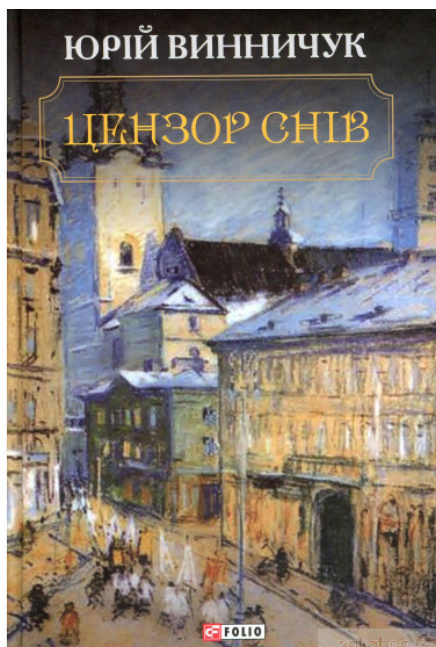

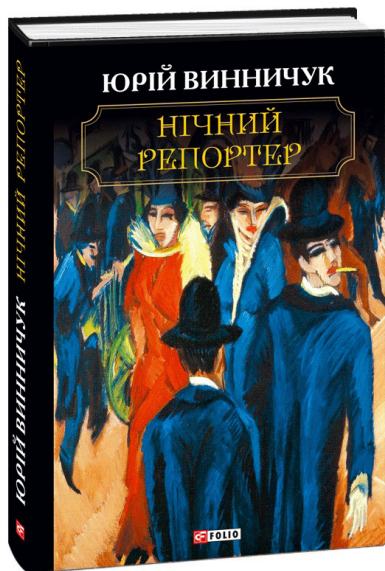

ські битви, замовлені вбивства... І все це на тлі відчайдушної оборони Львова від військ Богдана Хмельницького 1648 року. Цікаво, що вперше у літературі ці події описано не очима українців, поляків, а очима львів'ян.

У романі «Цензор снів» (2016) письменник вибудовує перед читачем захоплюючий сюжет, у якому герої озираються на своє життя, яке припало на добу тоталітарних режимів, і звіряються у різних способах виживання: від цинічного до шляхетного. Водночас така карколомна мандрівка в минуле приносить багато несподіванок. Роман «Цензор снів» – твір багаточасовий і актуальний, де тривожний настрій змішується з гротеском, шокуючі відкриття – з метафоричними алюзіями, натуралістичні описи – з гостросюжетними елементами.

У 2019 році вийшов друком ретро-детектив «Нічний репортер». Події у повісті відбуваються у Львові в 1938 році. Історія знайомить нас із Марком, головним героєм, який веде нас вуличками міста. За його нічні репортажі з життя міського дна його прозвали

«нічним репортером». Він береться розслідувати вбивство кандидата в президенти міста. При цьому потрапляє в різноманітні кримінальні пригоди, інколи ризикуючи життям. Маркові неофіційно допомагає комісар поліції Роман Обух, якого керівництво відсторонило від розслідування вбивства. Тим часом у справу втручаються німецькі й радянські шпигуни, розслідуванням зацікавлюється також польська контррозвідка. Письменник досконало описав атмосферу того часу, вулиці та місця, де відбувалися усі події.

Продовженням роману «Нічний репортер» є книга «Вілла Деккера» (2021) – історичний детектив із нотками політики. Події відбуваються у Львові за два тижні до початку Другої світової війни, а закінчуються початком радянської окупації міста. Марко, він же нічний репортер, неофіційно працює у львівській поліції, допомага-

---

ючи комісару Роману Обуху. Він ще пише статті до газети, не розкриваючи таємниць слідства. Цікавою також є й історична складова твору. Юрій Винничук із притаманною йому скурпульозністю описує атмосферу передвоєнного Львова, історичних персон того часу та події, які реально мали місце.

Ще одним романом, що вийшов друком у 2021 році, є книга «Агент Лилик» – продовження ретро-детективів «Нічний репортер» та «Вілла Деккера». На сторінках книги описано сорокові роки ХХ століття, прихід радянської влади у Львів, яка вирвала із усталеного життя усіх мешканців міста. У книзі чудово описано історичні події, відтворено до найменших подробиць втрачений польсько-австрійський Львів і доповнений радянським реалізмом. Автор розкриває особливості життя-виживання містян у цей період. Зокрема, ми знайомимося з деякими подробицями з життя письменників Олександра Корнійчука та Ванди Василевської.

Загалом для творчості Юрія Винничука характерне поєднання елементів фантастики, чорного гумору, містики та постмодерністської пародії. Зрештою, саме

Ю. Винничук вважається фундатором нового модифікованого прозового жанру в сучасній українській літературі – фантасмагоричного роману на історичному тлі. Письменник активно використовує методи і прийоми постмодерної естетики: історичного пародіювання, містифікації, експериментування та інтертекстуальності.

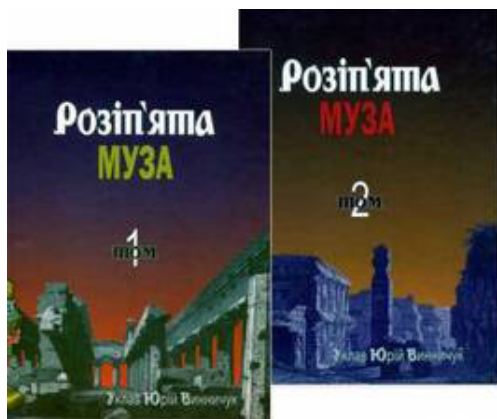
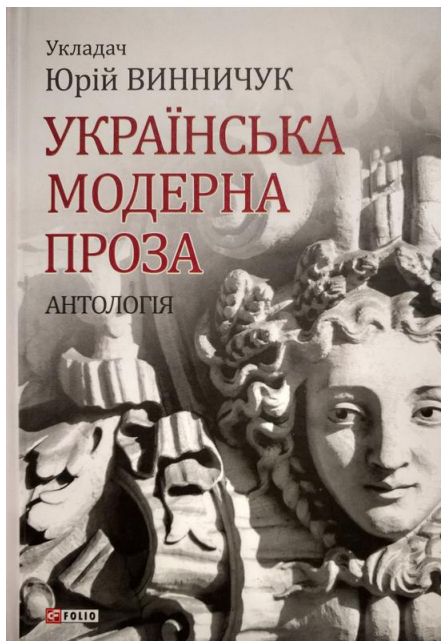
***«Кожен письменник мав би
взяти бодай одного забутого
автора і воскресити».***

Юрій Винничук

Юрій Винничук відомий в українській літературі також як укладач антологій, зокрема забутих авторів. За його словами: «Укладати антології – досить марудна справа, і, як бачите, ніхто не хоче тим займатися. Я ж шукаю тексти у старих газетах, журналах – і це цікаво, особливо, коли виявляю якогось абсолютно невідомого автора, абсолютно невідомий текст – це для мене найбільша приємність». Загалом письменник упорядкував антології та збірки на таку тематику: готика, міфологія та демонологія – «Огненний змій» (1989), «Міфи та легенди українців» (2015); українська література (фантастика, літературна казка) – «Срібна книга казок: антологія української літературної казки XIX століття» (1993), «За-чароване місце: українська літературна казка» (2006), «Антологія української фантастики XIX ст.» (2015)

«Українська модерна проза» (2018); твори репресованих українських письменників – «Розіп'ята муза» (2011), «Невідоме Розстріляне Відродження» (2016), «Соловецький етап» (2018). Крім того, у період 2001-2010 років у львівському видавництві «Піраміда» вийшло 12 книжок творів галицьких письменників у серії «Юрій Винничук презентує».

Найціннішими у доробку письменника вважаються збірки, що присвячені маловідомим, незаслужено забутим, репресованим письменникам. Двотомна антологія «Розіп'ята Муза» (2011) вперше у такій повноті представ-

ляє українських поетів, які загинули від рук денікінців, більшовиків, німецьких загарбників, сталінського режиму, полягли на фронтах Першої та Другої світової, померли на засланнях та у концтаборах.

Упорядник антології Юрій Винничук розшукав і відкрив понад сотню раніше невідомих авторів, які публікувалися у періодиці першої половини ХХ-го сторіччя, уточнив роки смерті багатьох, відшукав поезії письменників, про яких досі було невідомо, що вони писали вірші. Це Г. Косинка, В. Чечвянський, Ю. Вухналь, Д. Бузько тощо. Усього в антології представлено 322 автора. У виданні «Невідоме Розстріляне Відродження» (2016) зібрано біографічні довідки про невідомих широкому колу письменників. Майже усі твори, які увійшли до цієї антології, публікуються вперше після загибелі авторів, адже їхня творча спадщина не втратила своєї цінності й актуальності і в наш час. Зокрема, такі твори

«Алькегаль» Петра Голоти, «Нарцис і Геркулан» Сергія Жигалко, «Гармонія і свиначник» Бориса Тенета, «Історія Бруньки, двірського пса» Петра Ванченка. Літературна збірка «Соловецький етап» (2018) присвячена останньому етапу 1937-го року з Соловків, де в карельському лісовому урочищі Сандармох було вбито цвіт української інтелігенції. Протягом п'яти

днів від 27 жовтня до 4 листопада тут було знищено 1111 в'язнів – представників української культурної еліти. Серед них близько трьох десятків письменників. Тож антологія знайомить з творчістю Валер'яна Підмогильного, Миколи Зерова, Павла Филиповича, Мирослава Ірчана, Валер'яна і Кліма Поліщуків, Олексі Слісаренка, Григорія Епіка, Юліана Шполи, Ва-

силя Штангея, Марка Вороного, Михайла Лозинського, Леся Курбаса та багатьох інших. Антологія «Українська модерна проза» (2018) представляє короткі біографічні відомості забутих письменників початку ХХ століття та їхні майже невідомі твори. Це «Море», «Осінь» та «Верба» Марка Черемшини, «Вечірні думки» Євгенії Ярошинської, «Страшна помилка» Олексія Плюща, «Bella Donna» Гната Хоткевича тощо.

На рахунку письменника також ціла низка краєзнавчих видань: «Легенди Львова», «Кнайпи Львова», «Таємниці львівської кави», «Таємниці галицької кухні». Наприклад, «Легенди Львова» – це коротенькі оповідання, в яких йдеться про 700-річну історію міста.

Укладач

Юрій ВИННИЧУК

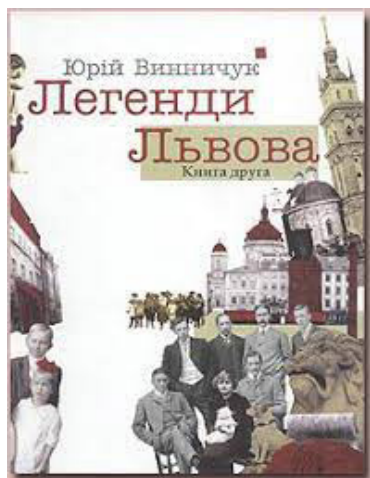
СОЛОВЕЦЬКИЙ ЕТАП

АНТОЛОГІЯ

Тут письменник зібрав усе, що вдалося розшукати про старовинне місто у фольклорних записах минулого. Фантастичний світ Львова, населений духами, чортами, відьмами, тісно переплітається в легендах зі світом реальним, в якому живуть історичні особи – королі, бургомістри, чорнокнижники

і батяри. Львів постає в оповідях як унікальне явище світової культури, джерело міського фольклору, побуту та життєрадісного гумору. Автор так відтворив колорит міста, що навіть перебуваючи далеко від нього, можна уявити Ратушу, Вірменський собор, костьол, Оперний... Книжка має кілька розділів, у кожному з яких розповідається про різних героїв. Деякі легенди смішні, а інші

навпаки сумні, але кожна з них має ідею та мораль.

Отже, Юрія Винничука можна впевнено назвати легендою української літератури. Його арсенал складає понад 30 виданих, і хто знає скільки ще невиданих книг. Він продовжує писати і видавати, залишаючись на вістрі популярності.

Книги та статті про життя та творчість Юрія Винничука

Преварська М. Юрій Винничук (нар. 1952 р.) / М. Преварська // Українські поети : довідник — Київ, 2015. — С. 24-25.

Загальний огляд творчості.

Родик К. Книжкове потойбіччя / К. Родик // Актуальна література : пунктир-енциклопедія : есеї / К. Родик. — Київ, 2016. — Кн. 1. — С. 51-56.

Характеристика роману «Танго смерті».

Родик К. Спалах наднової / К. Родик // Актуальна література : пунктир-енциклопедія : есеї / К. Родик. — Київ, 2016. — Кн. 1. — С. 34-40.

Характеристика збірки «Спалах».

Родик К. Урок історії / К. Родик // Актуальна література : пунктир-енциклопедія : есеї / К. Родик. — Київ, 2016. — Кн. 1. — С. 61-65.

Характеристика роману «Аптекарь».

Склярєнко В. Юрій Винничук (1952) / В. Склярєнко, Я. Батій // Література України / В. Склярєнко, Я. Батій. — Харків, 2015. — С. 227-229.

Короткі біографічні відомості та аналіз творчості.

Терен Т. Юрій Винничук / Т. Терен // РЕСвізити : антол. письмен. голосів / Т. Терен — Львів, 2017. — С. 12-41.

Загальний літературознавчий нарис життя та творчості.

Фуц Ю. Романтичний мотив двійництва в романі Юрія Винничука «Мальва Ланда» / Ю. Фуц // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки : журнал. 2016, № 1 (326). — Луцьк, 2016. — С. 223-227.

Характеристика роману «Мальва Ланда».

Шумейко Г. Світло драми із глибини поетичної прози / Г. Шумейко // Дзвін. — 2020. — № 11. — С. 171-175.

Художні особливості прозової творчості письменника.

Юрій Винничук // Приватна колекція : вибр. укр. проза та есеїстика кінця ХХ ст. — Львів, 2002. — С. 52-54.

Короткий огляд життєвого та творчого шляху письменника.

Юрій Винничук // Усі українські письменники. — Харків, 2006. — С. 342.

Стисла біографічна довідка.

Матеріали до вивчення творчості Юрія Винничука у школі.

Кизименко О. «Місце для дракона» Ю. Винничука – повість-казка про сучасний світ, у якому й досі живуть «драконячі закони» : урок-дослідження : 8 кл. / О. Кизименко // Вивчаємо укр. мову та літ. — 2019. — № 1-2. — С. 13-19.

Розробка уроку за твором.

Коваленко Л. Як приборкати своїх драконів. Юрій Винничук (народився 1952 року) / Л. Коваленко // Українська література : підруч. для 8 кл. / Л. Коваленко. — Київ, 2021. — С. 237-260.

Біографія письменника, скорочений текст твору «Місце для дракона», питання для обговорення повісті-казки.

Куцевол О. Сучасні українські легенди та казки. Юрій Винничук (народився 1952 р.) / О. Куцевол // Українська література : хрестоматія-посіб. для позакл. читання для 5 кл. / О. Куцевол. — Київ, 2007. — С. 101-108.

Короткі біографічні відомості, тексти легенд «Як місто Лева повстало», «Заснулі лицарі короля Лева».

Пастух М. Юрій Винничук «Легенди Львова» / М. Пастух // Вивчаємо укр. мову та літ. — 2019. — № 7-9. — С. 66-70.

Матеріали до уроку за книгою Ю. Винничука «Легенди Львова».

Слюсар А. Дидактичний матеріал до вивчення твору Юрія Винничука «Місце для Дракона» / А. Слюсар // Все для вчителя. — 2015. — № 10. — С. 27-28.

Літературні диктанти, головоломки для контролю знань учнів за твором письменника.

Слюсар А. Українська дитяча література в іграх / А. Слюсар // Шк. б-ка. — 2016. — № 1. — С. 43-48.

Інтерактивні завдання до різних творів сучасних українських письменників, у тому числі кросворд до повісті-казки Ю. Винничука «Місце для дракона».

Степанець Ж. Юрій Винничук / Ж. Степанець // Укр. мова та літ. — 2008. — № 13-16. — С. 98-104.

Розробки двох уроків за творами Ю. Винничука «Ласкаво просимо у Щуроград», «Діви ночі», «Весняні ігри в осінніх садах».

Ханчук І. Майстерка та три тигри («текст», «творчість», «технологія») : методика, пошук, досвід / І. Ханчук, О. Янкович // Всесвіт. літ. в шк. України. — 2020. — № 6. — С. 11-16, 3-я с. обкл.

Методичні поради до проведення уроків із використанням дидактичних матеріалів та інтерактивних технологій, зокрема про методичні прийоми «Асоціативний кущ», «Злови помилку» при вивченні повісті-казки Ю. Винничука «Місце для дракона».

Чумак Т. Сучасний літературний процес в Україні : готуємося до ЗНО / Т. Чумак // Дивослово. — 2019. — № 3. — С. 7-17.

Матеріали для підготовки старшокласників до зовнішнього незалежного оцінювання, що включають біографічні довідки та огляд творчості сучасних українських письменників, у тому числі про Юрія Винничука.

Електронні ресурси

Винничук Юрій [Електронний ресурс] : [життя та творчість] // PEN Ukraine [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <https://pen.org.ua/team/vynnychuk-yurij/>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 23.11.2021.

Ковбаса І. Містифікатор Винничук [Електронний ресурс] : [загальний огляд містифікацій письменника] / І. Ковбаса // ЛітАкцент : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу : <http://litakcent.com/2009/06/25/mistyfikator-vynnychuk/>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 25.11.2021.

Конспект уроку з української літератури для 8 класу «Юрій Винничук. «Місце для Дракона» – повість-казка про сучасний світ [Електронний ресурс] // На Урок : освітній проєкт : [вебсайт]. — Електрон.

дані. — Режим доступу : <https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-z-ukra-nsko-literaturi-dlya-8-klasyuriy-vinnichuk-misce-dlya-drakona---povist-kazka-pro-suchasniy-svit-96390.html>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 23.11.2021.

Кравець О. Королівство казкових оповідань: Сунчана Шкрінярич, Юрій Ярмиш, Юрій Винничук [Електронний ресурс] / О. Кравець // Вісник Львівського університету. Серія: Іноземні мови. — 2012. — Вип. 19. — С. 315-321. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnu_in_mov_2012_19_44.

Красуля О. Жанрова специфіка дитячої прози Ю. Винничука [Електронний ресурс] / О. Красуля // Матеріали студентських наукових читань : зб. наук. праць — 2018. — Вип. 4. — С. 63-69. — Режим доступу : http://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/0564/2237/1/Студентський%20збірник_2018_Вип.4.pdf#page=64. — Дата звернення : 23.11.2021.

У статті досліджено жанрову специфіку авторського задуму в дитячих прозових творах Юрія Винничука «Пригоди чеберяйчиків – Гоплі та Піплі», казці «Літопис від равлика» та повісті-казці «Місце для дракона».

Львівські легенди та історії від «золотого письменника України»: до 65-річчя Юрія Винничука

[Електронний ресурс] : [коротка характеристика творів письменника] // Світ через культуру : [блог Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Михайла Грушевського] — Електрон. дані. — Режим доступу : <http://massovoodessa.blogspot.com/2017/03/65.html>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 23.11.2021.

Презентація на тему «Юрій Винничук. Місце для дракона», 8 клас [Електронний ресурс] // Всеосвіта : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу : <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-urij-vinnicuk-misce-dla-drakona-8-klas-255774.html>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 23.11.2021.

Психологізм та феєричність у творчості Юрія Винничука [Електронний ресурс] : інтелект-реліз / авт.-уклад. В. В. Потуремець ; Полтавська обласна бібліотека для юнацтва ім. Олеся Гончара. — Полтава, 2016. — 12 с. — (Серія «Сучасні українські письменники» ; Вип. 19). — Режим доступу : https://www.libgonchar.org/images/stories/DocS/2016/vini4uk_ved.pdf. — Дата звернення: 23.11.2021.

Рутар Х. Фотографія в історичному романі: пам'ять та доказ : (на матеріалі «Музею покинутих секретів» Оксани Забужко і «Танго смерті» Юрія Винничука) [Електронний ресурс] / Х. Рутар // Наукові записки

Бердянського державного педагогічного університету. Сер. : Філологічні науки. — 2018. — Вип. 15. — С. 163-171. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/nzbdpufn_2018_15_24.

Рябченко М. Концепт маски у творчості Юрія Винничука [Електронний ресурс] / М. Рябченко // Літературознавчі студії. — 2013. — Вип. 39 (2). — С. 360-366. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Lits_2013_39%282%29__50.

Семків Р. Бурлеск і пародія у творчості Юрія Винничука [Електронний ресурс] / Р. Семків // Наукові записки НаУКМА. Сер.: Філологічні науки. — 2015. — Т. 176. — С. 52-57. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/NaUKMAfn_2015_176_11.

У статті розглянуто використання провідних форм комізму у творчості Юрія Винничука.

Семків Р. Юрій Винничук як центральна постать галицької бурлескної літератури [Електронний ресурс] / Р. Семків // Після постмодернізму? — 2012. — С. 83-98. — Режим доступу : http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/10930/Semkiv_Yuriy_Vynnychuk.pdf?sequence=1. — Дата звернення : 23.11.2021.

Слижук О. Повість Юрія Винничука «Місце для дракона» у 8 класі загальноосвітньої школи [Електронний ресурс] / О. Слижук // Літератури світу: поетика, ментальність і духовність. — 2015. — Вип. 6. — С. 231-237. — Режим доступу : https://journal.kdpu.edu.ua/world_lit/article/view/1269/1253.

У статті надані методичні вказівки для послідовного розгляду, інтерпретації й коментування повісті письменника вчителем.

Степаненко В. Проблематика оповідання Ю. Винничука «Приблуда» [Електронний ресурс] / В. Степаненко // Освіта і наука – 2021 : зб. студ. наук. конф. — 2021. — № 1. — Режим доступу : <https://e-journals.npu.edu.ua/index.php/on/article/view/360/289>.

Третяк М. Оптимізм, казковість і загадки Юрія Винничука [Електронний ресурс] : [творчий вечір письменника] / М. Третяк // ЛітАкцент : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу : <http://litakcent.com/2011/04/11/optyvizm-kazkovist-i-zahadky-jurija-vynnyshuka/>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 23.11.2021.

Урок позакласного читання: сучасні українські літературні казки. Юрій Винничук «Гопля і Піпля — нерозлучні друзі» [Електронний ресурс] // На Урок : освітній проєкт : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим

доступу : <https://naurok.com.ua/urok-pozaklasnogo-chitannya-suchasni-ukra-nski-literaturni-kazki-yuriy-vinnichuk-goplya-i-riplya-nerozlu-74627.html>. — Дата звернення: 23.11.2021.

Яковенко А. Фантастичність та міфічність як канон дитячого пригодницького дискурсу (на сучасному етапі розвитку української літератури) [Електронний ресурс] / А. Яковенко // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Сер. : Філологія. Літературознавство. — 2014. — Т. 240, Вип. 228. — С. 97-100. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdufl_2014_240_228_22.

У статті розглянуто основні закономірності розвитку української дитячої літератури, досліджено містичне та фантастичне як основний вектор, характерний для сучасної літератури для дітей, зокрема творів Юрія Винничука.

Юрій Винничук [Електронний ресурс] : [життя та творчість] // Письменники України : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу : <https://www.writers.in.ua/writer/yuriy-vynnychuk/>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 23.11.2021.

Книги Юрія Винничука у фонді НБУ для дітей

Винничук Ю. Аптекарь / Ю. Винничук ; худож.-форм. Л. Вировець. — Київ : Довженко букс, 2017. — 316 с. : іл.

Винничук Ю. Балакуче яблуко та інші історії / Ю. Винничук ; іл. Ю. Пилипчатіної. — Харків : Фоліо, 2017. — 22 с. : іл. — (Дитячий світ).

Винничук Ю. Весняні ігри в осінніх садах / Ю. Винничук ; обкл. В. Костирко ; худож.-оформ. В. Карасик. — Харків : Фоліо, 2016. — 313 с.

Винничук Юрій. Вілла Деккера : роман / Ю. Винничук ; дизайн обкл. та іл. І. Нестеренко. — Харків : Фабула, 2021. — 301 с. : іл.

Винничук Ю. Гопля і Піпля / Ю. Винничук ; худож. оформ. О. Микула. — Львів : Видавець В. Гутковський, 2008. — 127 с. : іл. — Дарчий напис авт.

Винничук Ю. Груші в тісті : [автобіогр. роман] / Ю. Винничук. — Львів : Піраміда, 2010. — 286 с. : іл.

Винничук Ю. Груші в тісті : [автобіогр. роман] / Ю. Винничук ; худож.-оформ. В. Карасик. — Харків : Фоліо, 2015. — 366 с.

Винничук Ю. Діви ночі : [повість] / Ю. Винничук ; худож.-оформ. В. Карасик ; для обкл. використано картину В. Чейза. — Харків : Довженко букс, 2017. — 312 с.

Винничук Ю. Історія одного поросятка : [казка] / Ю. Винничук ; худож. О. Петренко-Заневський; ред. І. Малкович. — Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2005. — 25 с. : іл. — (Для малят від 2 до 102).

Винничук Ю. Історія одного поросятка : [казка] / Ю. Винничук ; худож. К. Лавро. — Харків : Фоліо, 2015. — 24 с. : іл.

Винничук Ю. Казки веселі і сумні : для дітей дошк. віку / Ю. Винничук ; іл. І. Борисової ; худож.-оформ. В. Карасик. — Харків : Бібколектор, 2017. — 22 с. : іл. — (Дитячий світ).

Винничук Ю. Казки веселі і сумні : для читання дорослими дітям / Ю. Винничук ; іл. І. Борисової ; худож.-оформ. В. Карасик. — Харків : Фоліо, 2019. — 22 с. : іл. — (Дитячий світ).

Винничук Ю. Казки зі Львова : для дітей дошк. віку / Ю. Винничук ; іл. І. Борисової ; худож.-оформ. О. Гугалова-Мешкова. — Харків : Фоліо, 2019. — 57 с. : іл. — (Дитячий світ).

Винничук Ю. Кнайпи Львова / Ю. Винничук. — 2-е вид., перероб. й допов. — Львів : Піраміда, 2001. — 290 с. : іл.

Винничук Ю. Книга бестій / Ю. Винничук. — Львів : Піраміда, 2003. — 290 с. : іл. — (Мітольогія).

Винничук Ю. Легенди Львова / Ю. Винничук ; іл. Д. Лисенко ; худож.-оформ. О. Гугалова ; обкл. О. Погрібної та Ю. Коха. — Харків : Фоліо, 2018. — 411 с. : іл.

Винничук Ю. Легенди Львова / Ю. Винничук ; худож. оформ. Ю. Коха та О. Погрібної-Кох. — 6-е вид. — Львів : Піраміда, 2004. — 254 с. : іл.

Винничук Ю. Лежень : для читання дорослими дітям / Ю. Винничук ; іл. В. Серцевої ; худож.-оформ. В. Карасик. — Харків : Фоліо, 2016. — 32 с. : іл. — (Дитячий світ).

Винничук Ю. Лютеція : роман / Ю. Винничук ; худож.-оформ. О. Гугалова. — Харків : Фоліо, 2017. — 312 с.

Винничук Ю. Мальва Ланда : роман / Ю. Винничук ; худож.-оформ. О. Іванова. — Харків : Фоліо, 2016. — 601 с.

Винничук Ю. Мандрівний будиночок : для дітей дошк. віку / Ю. Винничук ; іл. І. Борисової ; худож.-оформ. О. Гугалова-Мешкова. — Харків : Фоліо, 2019. — 23 с. : іл. — (Дитячий світ).

Винничук Ю. Метелик вивчає життя : казка : для читання дорослими дітям / Ю. Винничук ; іл. Ю. Пилипчатіної ; худож.-оформ. В. Карасик. — Харків : Бібколектор, 2016. — 22 с. : іл.

Винничук Ю. Місце для дракона / Ю. Винничук ; худож.-оформ. В. Карасик. — Харків : Фоліо, 2015. — 311 с.

Винничук Ю. Місце для дракона : повість-казка / Ю. Винничук ; іл. Л. Ковриги ; обкл. В. Гринєць. — 4-е вид. — Львів : Априорі, 2020. — 109 с. : іл. — (Априорі – дітям).

Винничук Ю. Місце для дракона : повість-казка / Ю. Винничук ; мал. Н. Каламеєць. — Чернівці : Чорні вівці, 2016. — 94 с. : іл. — Дарчий напис авт.

Винничук Ю. Місце для Дракона : повість-казка / Ю. Винничук ; мал. та обкл. Н. Каламеєць. — Вид. 2-е. — Чернівці : Чорні вівці : Книги – XXI, 2018. — 94 с. : іл.

Винничук Ю. Місце для дракона : повість-казка / Ю. Винничук ; мал. та обкл. Н. Каламеєць. — Вид. 3-є. — Чернівці : Чорні вівці: Книги – XXI, 2020. — 94 с. : іл.

Винничук Ю. Нічний репортер : роман / Ю. Винничук ; худож.-оформ. О. Гугалова-Мешкова ; на обкл. використано картину Е. Кірхнера. — Харків : Фоліо, 2019. — 234 с. : іл

Винничук Ю. Перекладенець : [казки] / Ю. Винничук ; іл. Ю. Пилипчатіної ; худож.-оформ. В. Карасик. — Харків : Фоліо, 2015. — 23 с. : іл. — (Дитячий світ).

Винничук Ю. Перекладенець : для читання дорослими дітям / Ю. Винничук ; іл. Ю. Пилипчатіної ; худож.-оформ. В. М. Карасик. — Харків : Бібколектор, 2016. — 23 с. : іл.

Винничук Ю. Сестри крові : роман / Ю. Винничук ; худож.-оформ. О. Гугалова. — Харків : Фоліо, 2018. — 382 с. : іл.

Винничук Ю. Спалах : оповідання, повісті / Ю. Винничук ; худож.-оформ. І. Заруби. — Київ : Радянський письменник, 1990. — 349 с. : іл. — (Перша книжка прозаїка).

Винничук Ю. Таємниці львівської кави / Ю. Винничук. — Вид. 4-е. — Львів : Піраміда, 2008. — 218 с. : іл.

Винничук Ю. Танго смерті : роман / Ю. Винничук ; худож. оформ. О. Іванова. — Харків : Фоліо, 2013. — 379 с. : іл., портр.

Винничук Ю. Цензор снів : роман / Ю. Винничук ; худож.-оформ. Л. Вировець. — Київ : Довженко букс, 2016. — 318 с. : фотоіл., портр.

Винничук Ю. Цукровий півник / Ю. Винничук ; іл. К. Лавро. — Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2018. — [26] с. : іл. — (Для малят від 2 до 102).

Винничук Ю. Чеберяйчики Гопля і Піпля : [казки] / Ю. Винничук ; іл. Ю. Пилипчатіної ; худож.-оформ. В. Карасик. — Харків : Фоліо, 2015. — 23 с. : іл. — (Дитячий світ).

Винничук Ю. Чеберяйчики Гопля і Піпля : для читання дорослими дітям / Ю. П. Винничук ; іл. Ю. Пилипчатіної ; худож.-оформ. В. Карасик. — Харків : Бібколектор, 2016. — 23 с. : іл.

Винничук Ю. Чорт зна що / Ю. Винничук ; худож. оформ. О. Погрібна-Кох, Ю. Кох. — Львів : Піраміда, 2004. — 788 с. : іл. — (Мітольогія).

Винничук Ю. Чудернацькі казки : для дітей дошк. віку / Ю. Винничук ; іл. І. Борисової ; худож.-оформ. В. Карасик. — Харків : Фоліо, 2017. — 24 с. : іл. — (Дитячий світ).

Антології Юрія Винничука з фонду НБУ для дітей

Антологія української фантастики XIX ст. / упоряд. Ю. Винничук. — Київ : КЕТС, 2015. — 606 с. : іл.

Міфи та легенди українців / уклад. Ю. Винничук. — Харків : Фоліо, 2015. — 219 с. : іл. — (Шкільна бібліотека української та світової літератури).

Невідоме Розстріляне Відродження : антологія / упоряд. та передм. Ю. П. Винничука ; худож.-оформ. О. А. Гугалова-Мешкова. — Харків : Фоліо, 2019. — 762 с. : портр.

Соловецький етап : антологія / упоряд. та передм. Ю. П. Винничука. — Харків : Фоліо, 2018. — 489 с. : портр. — (Великий науковий проєкт).

Українська модерна проза : антологія / уклад. та комент. Ю. П. Винничука ; худож.-оформ. О. А. Гугалова. — Харків : Фоліо, 2018. — 506 с. : іл.

Нагороди Юрія Винничука

- 1999** – титул «Галицький лицар» за щотижневу сторінку Юзя Обсерватора в газеті «Post-Поступ».
- 2005** – переможець Всеукраїнського рейтингу «Книжка року» у номінації «Дитяче свято» за казку «Історія одного поросятка».
- 2005** – премія «Книга року ВВС» за роман «Весняні ігри в осінніх садах».
- 2009** – переможець Всеукраїнського рейтингу «Книжка року» у номінації «Красне письменство» за книгу «Я обслуговував англійського короля».
- 2012** – відзнака «Золотий письменник України».
- 2012** – премія «Книга року ВВС» за роман «Танго смерті».
- 2015** – переможець Всеукраїнського рейтингу «Книжка року» у номінації «Красне письменство» за роман «Аптекарь».
- 2016** – казка «Лежень» потрапила до короткого списку «Дитячої Книги року ВВС».
- 2019** – польська літературна нагорода Angelus за польськомовний переклад роману «Танго смерті».

Екранізація творів Юрія Винничука

Художні фільми

Трагічне кохання до зрадливої Нуськи. Короткометражний фільм. Режисер Т. Ткаченко. Україна. 2004.

Діви ночі. Двосерійний кінофільм. Режисер О. Фіалко. Україна. 2007.

Мультфільми

Історія одного поросятка. Мультфільм. Режисер Л. Ткачикова. Україна. 1994.

Як метелик вивчав життя. Мультфільм. Режисер Л. Ткачикова. Україна. 1997.

Лежень. Мультфільм. Режисер. Л. Ткачикова. Україна. 2013.

Вислови Юрія Винничука про Україну, творчість, своє життя

«Коли пишеш, ніколи не замислюєшся над тим, чого хочеш. Творчість неможливо передбачити. Я можу знати, що писатиму найближчі 10-15 сторінок».

«Казки писав ще в юності і досі ними захоплююся. У моїй великій бібліотеці один стелаж повністю забитий казками на різних мовах. Я їх досі перечитую. І в мене є мрія – опрацювати казки для дітей».

«Я перечитав стільки давньої української літератури! Сучасну майже не читаю. Із українських письменників, вважаю найпотужнішими Ігоря Костецького, В. Домонтовича, Юрія Косача й Наталену Королеву».

«Нам здається, ніби у нас багато письменників. Насправді, це не так. Ось, наприклад, в Ісландії, де є 250 тисяч мешканців, є 250 письменників, тобто один письменник на тисячу жителів. Скажімо, у Тернополі – 230 тисяч мешканців, та немає тут 230 письменників, немає. Хоча, зрозуміло, не йдеться про кількість, але все ж».

«Коли поетові бракне повітря, він помирає, а коли бракне свободи, він перетворюється на пророка».

«Я, коли пишу, сам часто сміюся. Бо ж правду кажуть, якщо письменник не проронив сльози у трагічних епізодах своєї книги, то й читач не заплаче. Не можна якось відсторонено писати, адже твої герої тобі близькі, ти часом зливаєшся з ними, думаєш, так як вони, живеш їхнім життям, переживаєш їхні емоції».

«Переважно читаю зарубіжну літературу – в польських і чеських перекладах, намагаюся менше читати російськомовної, бо вона на мене «тисне», і я потім, коли пишу, виловлюю у своїх текстах різні словесні «блохи». А чеська і польська літератури абсолютно не агресивні, то я часто в Польщі та Чехії, коли там буваю, купую їхні книжки».

«Був якийсь період, юнацький, коли я писав різні там речі, які не мали жодного шансу на публікацію. Я навіть маю три книжки «про мене, коханого» – «Діви ночі», «Весняні ігри в осінніх садах» та «Груші в тісті». Я там описав деякі свої пригоди, бо так уже сталося, що у мене життя видалося досить насиченим».

«Так, як ця війна з Росією об'єднала Україну, її не об'єднували ніхто й ніщо. Тож я вважаю, що ота міфічна національна ідея спрацювала саме тепер».

«Що означає «відчувати себе українцем»? Такі речі важко надаються до означення словами. Це ніби не-вловимі ментальні риси, однак українці є різні, з різними поглядами. Є українці, для яких гімн, прапор і герб України — то святе. Та є й такі, які вважають, що треба поміняти кольори місцями в національному прапорі, гімн переписати...».

«Революція гідності — це дуже чітке визначення процесу. Це наша перемога. І на тому прикладі потрібно вчити нові покоління. Йдеться передусім про гідність українців, які не дозволили плювати собі в обличчя, не дозволили знущатися над своїми дітьми і стали на захист найважливіших цінностей».

Ігрові завдання до уроків та заходів, присвячених Юрію Винничуку

Головний містифікатор української літератури (тест про життя та творчість письменника)

1. У якому місті народився Юрій Винничук?
А. Івано-Франківськ
Б. Тернопіль
В. Винники
Г. Львів
2. На честь кого назвали майбутнього письменника?
А. Діда
Б. Брата
В. Батька
Г. Дядька
3. У якому класі письменник почав писати вірші?
А. Третій клас
Б. П'ятий клас
В. Десятий клас
Г. Сьомий клас
4. Який вищий навчальний заклад закінчив Ю. Винничук?
А. Львівський національний університет імені Івана Франка
Б. Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка
В. Прикарпатський університет імені Василя Стефаника
Г. Ужгородський національний університет

---

5. Назва першої збірки письменника.

А. Місце для дракона

Б. Спалах

В. Не журисть!

Г. Житіє гаремное

6. Провідний жанр письменника у сучасній прозі для дітей.

А. Літературна казка

Б. Байка

В. П'еса

Г. Есе

7. Яке місто найчастіше у своїх творах описує автор?

А. Винники

Б. Івано-Франківськ

В. Львів

Г. Тернопіль

8. У якому році вперше письменник став лауреатом премії «Книга року ВВС»?

А. 2004

Б. 2005

В. 2010

Г. 2014

9. Назва книги, за яку Ю. Винничук вдруге став лауреатом премії «Книга року ВВС».

А. Аптекарь

Б. Місце для дракона

В. Танго смерті

Г. Цензор снів

---

10. Який художньо-стильовий прийом часто використовує Юрій Винничук у своїх творах?

А. Містифікація

Б. Плагіат

В. Алюзія

Г. Натяк

11. Яке прізвисько отримав письменник, коли переїхав до Львова?

А. Юрко-чемодан

Б. Макс Гамбургер

В. Юзьо Обсерватор

Г. Ван Ян Мен

12. Твір письменника «Місце для дракона» – це:

А. Фентезі

Б. Повість-казка

В. Оповідання

Г. Роман

13. Книга-переможець Всеукраїнського рейтингу «Книжка року – 2005» у номінації «Дитяче свято»:

А. Історія одного поросятка

Б. Лежень

В. Цукровий півник

Г. Метелик вивчає життя

14. За переклад якого роману у 2019 році письменник отримав польську літературну нагороду Angelus:

А. Танго смерті

Б. Аптекарь

В. Нічний репортер

Г. Діви ночі

Літературний диктант
«Якому герою належать слова»

за повістю-казкою «Місце для дракона»

1. «До чого дійшли вже? Я доньку заміж не годен видати. За кого я її віддам? Де герої? Де лицарі, уславлені подвигами?». **(Князь)**.

2. «Ну, оголошу набір до війська. Гадаєте підуть? За ті пару талярів? Та кожен колишній вояк уже так з вухами в господарство заліз, що тією мізерією його не спокусиш». **(Восвода)**.

3. «Не драконове це діло, книги читати. Я тебе не відраджую, але, хто хоч краплю мудрості зачерпне, довіку ситий не буде». **(Пустельник)**.

4. «Я вже не в тих літах, синку, щоб спалахувати любов'ю, мов суха тріска. Хочу здійснити подвиг. Може це буде мій останній подвиг». **(Лаверін)**.

5. «Герой мусить бути свій. Так би мовити, для історії і для прикладу». (Радник князя).

6. «Ну от ми й познайомились. Я вас буду називати метеликом». **(Князівна Настасія)**.

7. «Я знаєте, великий прихильник традицій. Як діди заповіли нам, так воно й бути має». **(Князь)**.

8. «Хтось нам ті мухи насилає. Може з-за грониці? **(Шинкар)**.

---

9. «Тому ліпше займіться своєю зовнішністю. А то наче ви й справді десь балювали, а не в печері сиділи». **(Дракон).**

10. «Не розумієте? Якби не було мене, може обійшлося б і без цього герцю... Довкола одна брехня». **(Князівна Настасія).**

11. «Е-е, ваша милість, тут ви трошки той... Самі ж, вибачайте, начхали на закон. А ваші підвладні з вас-таки приклад і взяли...». **(Восвода).**

12. «Біда, що я тобі не поможу. Ніхто мене й слухати не стане. А людей не перехитруєш». **(Пустельник).**

Золотий письменник України

(кросворд за творчістю Юрія Винничука)

1. Перша назва міста, в якому народився Юрій Винничук. **(Станиславів).**

2. Місто, в якому проживає нині письменник. **(Винники).**

3. Назва газети, в якій письменник працював редактором у 1997-1999 роках. **(Поступ).**

4. Яку спеціальність в університеті здобув письменник? **(Вчитель).**

5. Хто такі Гопля і Піпля? **(Чеберяйчики).**

6. Яке ім'я у князівни з казки «Місце для дракона»? **(Настасія).**

---

7. Місто, в якому живе князь з донькою у казці «Місце для дракона». **(Люботин).**

8. Ім'я легендарної жінки, «щоденники» якої описані у романі «Житіє гаремное». **(Роксолана).**

9. Який вид метелика описаний у казці «Метелик вивчає життя»? **(Адмірал).**

10. Назва книги німецького письменника Франца Кафки, що стала основою оповідання «Літопис від равлика». **(Перевтілення).**

11. Творчість якого казкаря найбільше надихає на творчість Юрія Винничука? **(Андерсен).**

12. Назва першої збірки поезії письменника. **(Відображення).**

13. Місто в Україні, в якому відбуваються події роману «Аптекарь». **(Львів).**

14. За мотивами якої казки письменника створено мультфільм у 2013 році? **(Лежень).**

15. Персонаж казки про Гоплю і Піплю, в якій є власний транспорт – Літаюча Сковорідка. **(Гусяляпка).**

16. Король якої країни запропонував руку і серце головному герою казки «Історії одного поросятка»? **(Франція).**

17. На яку мову Ю. Винничук переклав «Танго смерті» та отримав престижну нагороду? **(Польська).**

---

18. У якого американського письменника Ю. Винничук запозичив прийом містифікації? **(Ірвінг).**

19. Ім'я головного героя роману «Нічний репортер». **(Марко).**

20. Як називається збірник творів різних авторів одного жанру або теми, які укладав Юрій Винничук? **(Антологія).**

Список використаної літератури

Коваленко Л. Як приборкати своїх драконів. Юрій Винничук (народився 1952 р.) / Л. Коваленко // Українська література : підруч. для 8 кл. / Л. Коваленко. — Київ, 2021. — С. 237-260.

Ковбаса І. Містифікатор Винничук : [загальний огляд містифікацій письменника] [Електронний ресурс] / І. Ковбаса // ЛітАкцент [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу : <http://litakcent.com/2009/06/25/mistyfikator-vynnychuk/>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 25.11.2021.

Куцевол О. Сучасні українські легенди та казки. Юрій Винничук (нар. 1952 р.) / О. Куцевол // Українська література : хрестоматія-посіб. для позакл. читання для 5 кл. / О. Куцевол. — Київ, 2007. — С. 101-108.

Преварська М. Юрій Винничук (народився 1952 р.) / М. Преварська // Українські поети : довідник — Київ, 2015. — С. 24-25.

Родик К. Урок історії / К. Родик // Актуальна література : пунктир-енциклопедія : есеї — Київ, 2016. — Кн. 1. — С. 61-65.

Шумейко Г. Світло драми із глибини поетичної прози / Г. Шумейко // Дзвін. — 2020. — № 11. — С. 171-175.

Юрій Винничук [Електронний ресурс] : [життя та творчість] // Письменники України [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу : <https://www.writers.in.ua/writer/yuriy-vynnychuk/>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 23.11.2021.

ЛІТЕРАТУРНІ СМАКОЛИКИ ДЛЯ ДІТЕЙ
ВІД ЮРІЯ ВИННИЧУКА

ІНФОРМАЦІЙНИЙ СПИСОК ТА МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЗАХОДІВ З НАГОДИ
70-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА, ПЕРЕКЛАДАЧА,
ЖУРНАЛІСТА Ю.П. ВИННИЧУКА

Відповідальна за випуск А. Гордієнко
Укладач І. Чеховська
Літературний редактор О. Кадькаленко

Комп'ютерна верстка Н. Кійко
Підписано до друку 10.02.2022 р.
Зам. № 13. Наклад 35 прим.

Видавець та виготовлювач
НБУ для дітей
вул. Януша Корчака, 60, м. Київ, 03190
Тел./факс 400-65-87, тел.: 400-05-01, 400-70-91
<http://www.chl.kiev.ua>
mail: library@chl.kiev.ua

вул. Януша Корчака, 60,
м. Київ, 03190

Тел./факс 400-65-87,
тел. 400-05-01, 400-70-91

<http://www.chl.kiev.ua>

mail: library@chl.kiev.ua